

**UCHWAŁA NR XIX/124/2020
RADY POWIATU STRZELECKO DREZDENECKIEGO**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.**

Na podstawie art.112 pkt.13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2020, poz. 1876) oraz art. 6 ust.3 pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020, poz. 218) i art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020, poz. 920),

Rada Powiatu

uchwała, co następuje

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy W Rodzinie na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

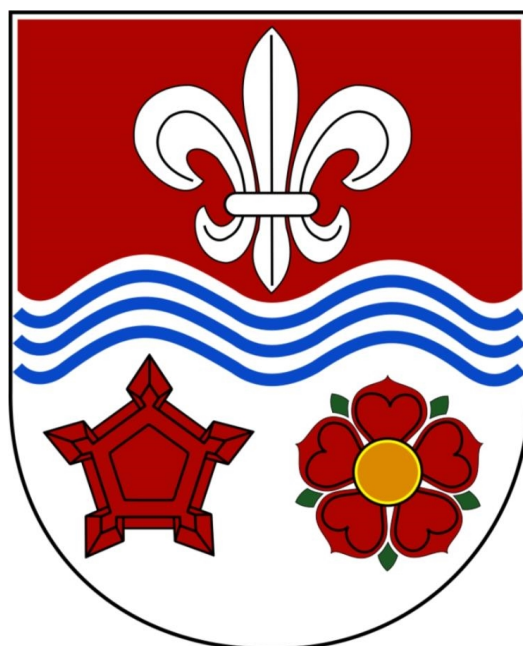
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Kubasik

Załącznik do uchwały Nr XIX/124/2020
Rady Powiatu Strzelecko Drezdeneckiego
z dnia 21 grudnia 2020 r.

***Powiatowy Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie
Strzelecko – Drezdeneckim
na lata 2021-2025***

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna do tworzenia programu.....	4
II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	5
1. Cechy charakterystyczne zjawiska przemocy w rodzinie.....	5
2. Formy i rodzaje przemocy.....	6
3. Przyczyny stosowania przemocy.....	7
4. Cykle przemocy wg. E. Wolker.....	7
III. Dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie.....	8
IV. Dane statystyczne dotyczące przemocy w powiecie strzelecko-drezdeneckim...	11
V. Cele programu.....	20
VI. Adresaci programu.....	21
VII. Formy pomocy –zadania powiatu.....	22
VIII. Oczekiwane efekty oraz ewaluacja.....	23
IX. Finansowanie.....	23

WSTĘP

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem społecznym, które niszczy człowieka, niezależnie od jego pozycji społecznej lub ekonomicznej. Stanowi problem, którego nie wolno lekceważyć, gdyż wpływa destrukcyjnie nie tylko na człowieka będącego ofiarą przemocy, ale na całą jego rodzinę. Odbija się także na rolach i strukturach społecznych. Ofiara przemocy ma zaburzone poczucie bezpieczeństwa, często nie jest w stanie we właściwy sposób realizować się w życiu osobistym i społecznym. Zjawisko to wpływa także na zdrowie psychiczne, równowagę emocjonalną, jak również może być przyczyną wielu schorzeń somatycznych, a nawet zagrażać życiu.

Przemoc jest przestępstwem, czyli bezprawnym i zawinionym czynem człowieka, które podlega karze obowiązującej w czasie jego popełnienia. W ostatnich latach możemy mówić o uwidocznieniu i nasileniu zakresu zjawiska przemocy w rodzinie. Wiedza ta zobowiązuje osoby działające w obszarze pomocy społecznej i służby zobligowane do ochrony osób do podejmowania adekwatnych i skutecznych działań mających na celu pomoc w znalezieniu rozwiązania problemu.

Obowiązek opracowania i realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy do zadań powiatu.

Program ma służyć wytyczeniu kierunków działania dla wszystkich podmiotów szczebla powiatowego zaangażowanych w realizację założeń pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy lub nim zagrożonych. Zaplanowane działania mają na celu poprawę sytuacji rodzin doznających przemocy, a także ochronę osób i rodzin zagrożonych tym zjawiskiem.

I. PODSTAWA PRAWNA DO TWORZENIA PROGRAMU

Program jest zgodny z aktami prawnymi oraz dokumentami o charakterze strategicznym, funkcjonującymi zarówno na poziomie krajowym, jak i wojewódzkim. Na poziomie krajowym realizowany jest Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem tego programu jest wprowadzenie w życie szerokiego zbioru działań mających na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawcy. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa zadania w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy ofiarom przemocy, prowadzenia oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a także w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Jednym z priorytetów programu jest również przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Jego szczegółowymi celami są: wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z policją, pomocą społeczną, placówkami leczenia odwykowego, powiatowymi centrami pomocy rodzinie oraz gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom. Cele Programu są także spójne z innymi dokumentami:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1876);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020r., poz.1359);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 2277 ze zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 852);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 821).
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920);
- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.);

- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 360);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U z 2020, poz. 1444, ze zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020, poz. 30, ze zm.);
- uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. 2014, poz. 445).

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Za przemoc w rodzinie uznaje się „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Cechy charakterystyczne dla zjawiska przemocy w rodzinie:

1. **Intencjonalność** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. **Nierównomierność sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Sprawca jest silniejszy a ofiara słabsza.
3. **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. **Doświadczanie cierpienia i bólu** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samy nienawiść i pragnienie odwetu. Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku, którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Formy i rodzaje przemocy:

- 1. Przemoc fizyczna** – m.in. bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu.

- 2. Przemoc psychiczna** – sprawowanie przez sprawcę przemocy psychicznej kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie kobiecie, że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chora psychicznie, że nikt jej nie chce, że bez sprawcy sobie nie poradzi.

- 3. Przemoc seksualna** – w szczególności zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana.

- 4. Przemoc finansowa (ekonomiczna)** – np. utrzymywanie ofiary w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie jej pracy zawodowej, niedawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu.

- 5. Przemoc polegająca na osaczeniu** – np. ciągle chodzenie za kimś, śledzenie, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy, zastraszenia lub nękania.

- 6. Przemoc w wymiarze społecznym** – m.in. zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje bowiem ona w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym, co w znacznym stopniu utrudnia udzielenie im pomocy.

Przyczyny stosowania przemocy:

1. **Normy społeczne i kulturowe** – w wielu środowiskach bicie, stosowanie kar cielesnych znajduje akceptację. W polskiej kulturze od wieków istniało społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych.
2. **Dziedziczenie wzorca przemocy w rodzinie** - dzieci wychowywane w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są ofiarami. Są nauczeni, że najlepszym sposobem radzenia sobie z problemami jest przemoc.
3. **Uzależnienie i nadużywanie alkoholu** - najczęściej sprawców przemocy w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu.
4. **Środowisko społeczne** - bezrobocie, złe warunki materialne i mieszkaniowe, frustracja, kumulacja niepowodzeń w życiu.

Cykle przemocy wg. E. Walker (1993)

Przemoc w rodzinie nie jest zdarzeniem jednorazowym. Jej powstanie powoduje cykliczne powtarzanie się. W cyklu przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastającego napięcia:** narasta napięcie między partnerami, przy czym początkowo akty przemocy mają łagodny charakter, często jest to forma werbalna.
2. **Faza aktu fizycznego:** napięcie narasta do tego stopnia, że następuje atak – incydent gorącej przemocy.

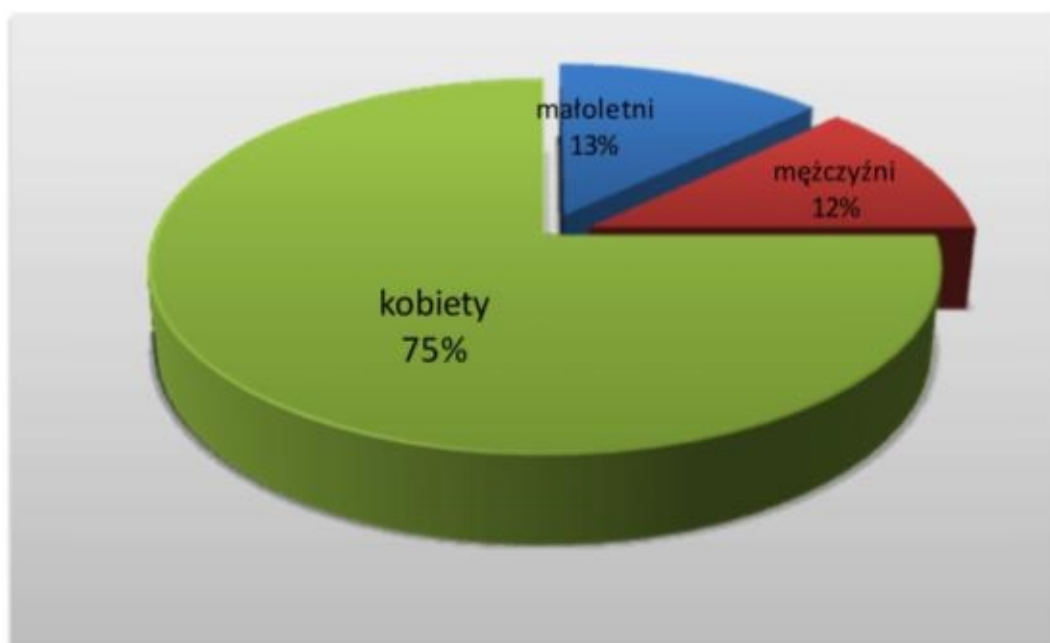
- 3. Faza okresu miodowego:** po incydencie przemocy gorącej dochodzi do spadku napięcia, często jest to czas skruchy, przeprosin, wzmożonego poczucia winy u sprawcy, składania obietnic związanych ze zmianą zachowania

III. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Ofiarą przemocy domowej potencjalnie może być każdy członek rodziny. Rzeczywiście jednak to kobiety i dzieci są najczęściej dotknięte przemocą. Dotyczy to także osób starszych mieszkających wspólnie pod jednym dachem z młodszym pokoleniem, osób chorych (niepełnosprawnych, osób leżących, bezbronnych). Zdarza się także, że ofiarami są mężczyźni, którzy z jakiś przyczyn nie radzą sobie z sytuacją w domu. Ich funkcjonowanie jest podporządkowane domownikom, nie potrafią się bronić.

Szczegółowe dane przedstawiające w procentach liczbę ofiar przemocy domowej przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Osoby będące ofiarami przemocy domowej w 2019 roku.

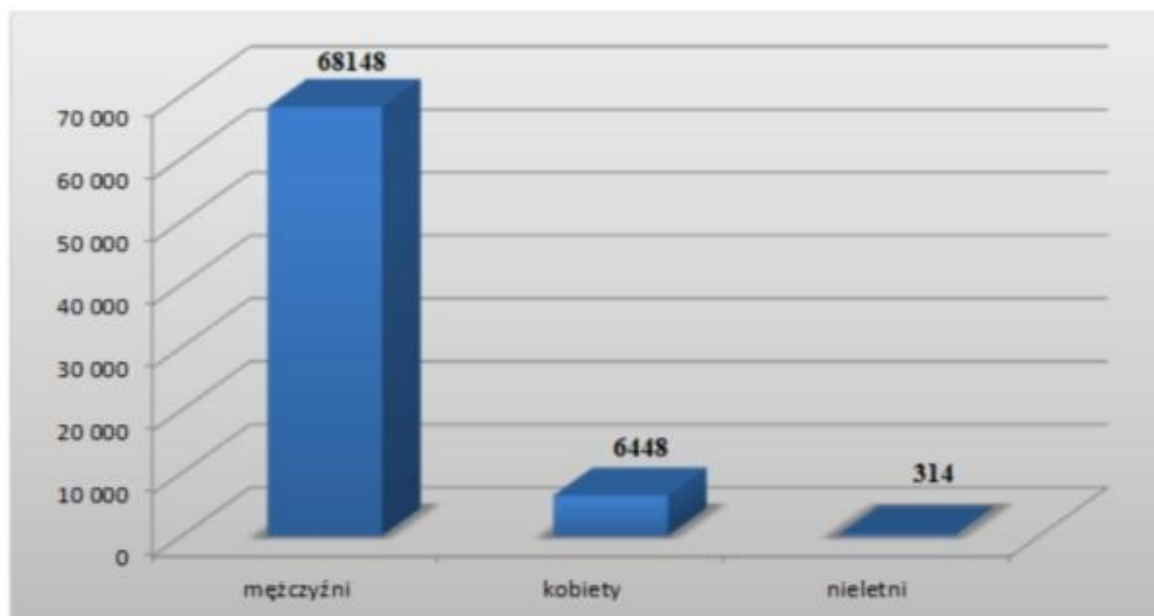
Źródło: Dane statystyczne Policji z 2019

Na podstawie danych statystycznych Policji z 2019 roku, wynika, że kobiety stanowią 75% ofiar przemocy domowej. Natomiast małoletni członkowie rodziny stanowią 13% a mężczyźni stanowią 12% ofiar przemocy domowej. Kobiety są największą grupą osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Według danych uzyskanych z Policji z 2019 roku odnotowano, że **88032** osób zostało ofiarami przemocy domowej. Zostało założonych **74313** Niebieskich Kart. Podane liczby działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” odnotowane są wyłącznie przez Policję (bez wliczania działalności innych, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej, podmiotów).

Szczegółowe dane o liczbie podejrzanych sprawców przemocy domowej w roku 2019 przedstawia wykres nr 2.

Wykres nr 2. Liczba podejrzanych sprawców przemocy domowej w 2019 roku.

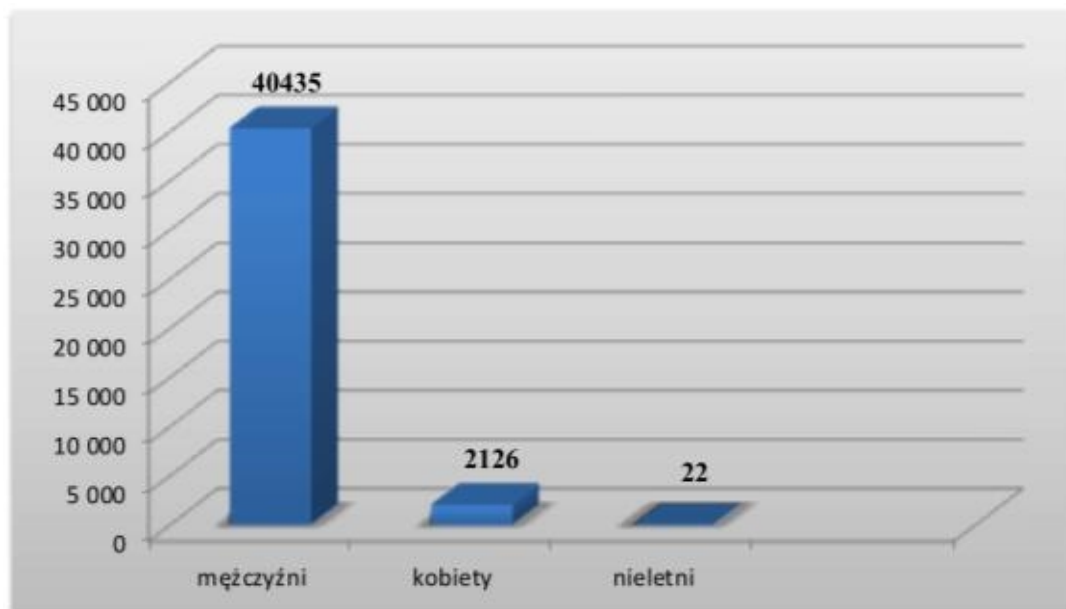

Źródło: Dane statystyczne Policji z 2019r.

Na podstawie danych statystycznych Policji z 2019r. wynika, że ogólna liczba osób podejrzanych o przemoc wynosi **74910** osób. Z czego liczba mężczyzn sprawców podejrzanych o stosowanie przemocy wynosi **68148** osób. Kobiet sprawców podejrzanych o stosowanie przemocy stanowi liczba **6448** osób, a nieletnich podejrzanych sprawców o stosowanie przemocy odnotowano w liczbie **314** osób. Z analizy danych wynika, iż mężczyźni stanowią największą grupę osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wykres nr 3 przedstawia liczbę podejrzanych sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu w roku 2019.

Wykres nr 3. Liczba podejrzewanych sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu w 2019 roku.

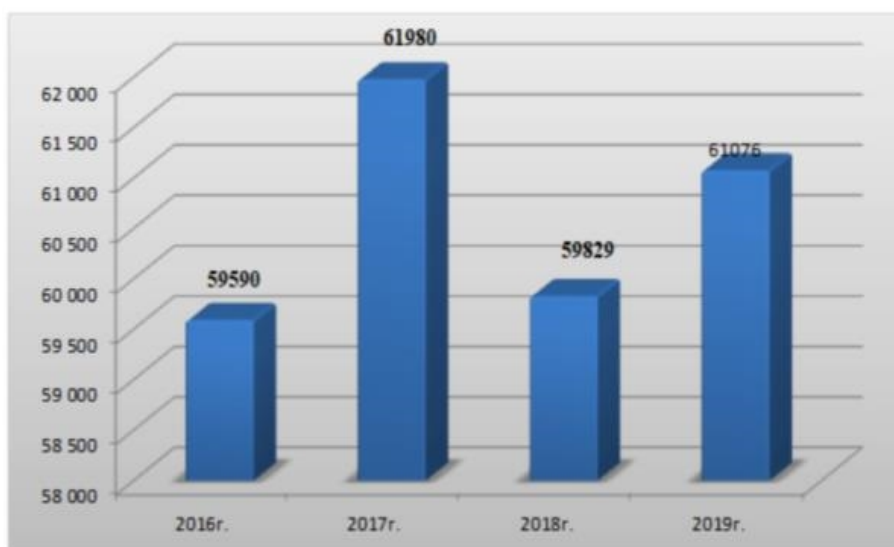
Źródło: Dane statystyczne Policji z 2019r.

Na podstawie danych statystycznych Policji z 2019r. wynika, że mężczyźni podejrzani sprawcy przemocy stanowią liczbę 40 435 osób znajdujących się pod wpływem alkoholu. Natomiast kobiet podejrzanych sprawców przemocy stanowi liczba 2 126 osób będących pod wpływem alkoholu. Nieletni podejrzani sprawcy przemocy stanowią liczbę 22 osób znajdujących się pod wpływem alkoholu. Z analizy danych wynika, iż mężczyźni są największą grupą podejrzanych sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu podczas stosowania przemocy w rodzinie.

Na podstawie uzyskanych danych stwierdza się, że do przemocy w rodzinie dochodzi najczęściej wówczas, gdy sprawca przemocy jest pod wpływem alkoholu. Przy tym według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczba osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu w Polsce wynosi aktualnie 2 - 2,5 mln. Alkohol w rodzinie wzmacnia przemoc, a przemoc sprzyja rozwojowi alkoholizmu.

Dane liczbowe dotyczące założonych „Niebieskich Kart” w latach 2016-2019 zawiera wykres nr 4.

Wykres nr 4. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w latach 2016-2019.

Źródło: Dane statystyczne Policji z 2019r.

W Polsce podstawowym źródłem informacji o skali zjawiska przemocy w rodzinie na przestrzeni określonego czasu jest liczba założonych „Niebieskich Kart”. W 2017 roku liczba założonych niebieskich kart wynosiła 61980 i był to rok w który zostało założonych najwięcej niebieskich kart w porównaniu do lat 2016,2018,2019. W roku 2019 widoczny jest wzrost założonych niebieskich kart w porównaniu do roku 2018r. W latach 2016, 2018 liczba niebieskich kart kształtowała się na podobnym poziomie.

IV. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE PRZEMOCY W POWIECIE STRZELECKO – DREZDENECKIM

W skład powiatu strzelecko – drezdeneckiego wchodzi pięć gmin: Strzelce Krajeńskie, Drezdenko, Dobiegniew, Zwierzyn, Stare Kurowo. Ogółem powiat strzelecko - drezdenecki liczy około 49.009 tys. mieszkańców.

W tabeli nr 1 przedstawiono dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Kraj. dotyczące przemocy w powiecie strzelecko – drezdeneckim.

Tabela nr 1. Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego w latach 2016-2019

Okres czasu	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	108	92	82	95
Liczba ofiar przemocy, a w tym:	233	209	171	182
-liczba kobiet	111	92	76	83
-liczba mężczyzn	42	58	14	29
-liczba małoletnich	80	59	81	70
Liczba sprawców przemocy, a w tym:	109	95	85	103
-liczba kobiet	11	11	8	15
-liczba mężczyzn	96	83	73	85
-liczba małoletnich	2	1	4	3
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.	25	34	32	40

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Krajeńskich

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 1 porównując lata 2017-2018 można zauważyć, iż następuje spadek zjawiska przemocy w rodzinie, natomiast w roku 2019 zauważalny jest wzrost skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego.

Wykres nr 5. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w latach 2016-2019

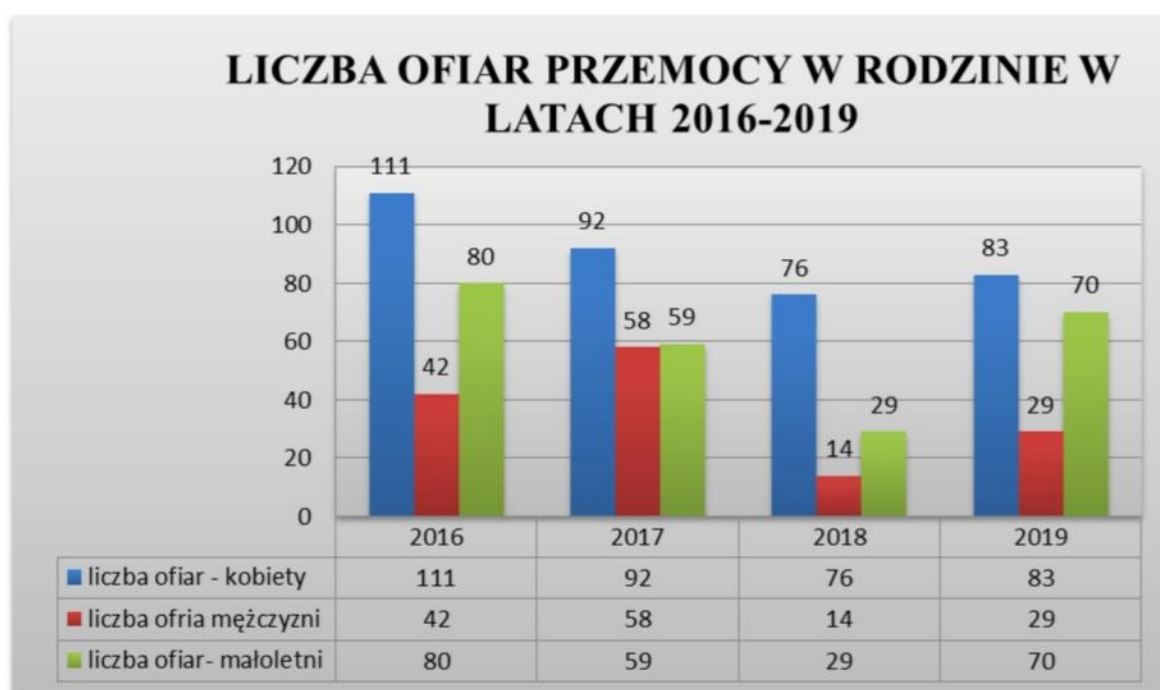

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Kraj.

Z analizy wykresu wynika iż w roku 2016 założono 108 „Niebieskich Kart”, w latach 2017,2018 jest widoczny spadek założonych kart, natomiast w toku 2019 widoczny jest wzrost zakładanych kart, w roku 2019 założono o 13 kart więcej niż w roku 2018.

Natomiast porównując na przestrzeni tego samego okresu czasu liczbę ofiar przemocy uzyskane dane pokazują, że również od roku 2016 do roku 2018 zmniejsza się liczba ofiar przemocy w rodzinie natomiast w roku 2019 następuje wzrost w porównaniu do roku 2018.

Wykres nr 6. Liczba ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Kraj.

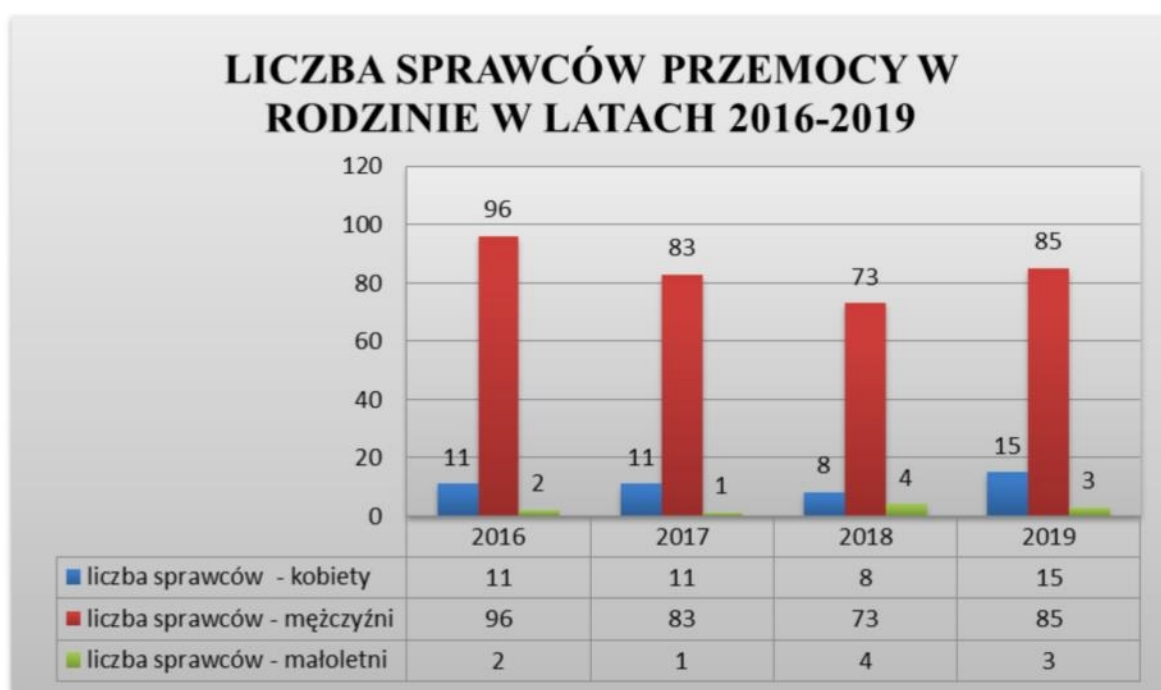
Z analizy danych zawartych w tabeli oraz wykresu wynika, że na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego kobiety stanowią największą liczbę ofiar przemocy. W roku 2016 była to liczba 111 kobiet, w latach 2017,2018 widoczna jest spadek liczby kobiet, natomiast w roku 2019 następuje wzrost liczby kobiet w porównaniu do roku 2018. Analizując dane dotyczące kobiet wynika, iż liczba kobiet ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 wynosi 362 osoby. Natomiast liczba mężczyzn ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 wynosi 143 osoby i jest mniejsza od liczby kobiet oraz małoletnich.

Przy czym należy podkreślić że liczba małoletnich ofiar przemocy, która w roku 2016 wynosiła 80 osoby, w roku 2017 zmalała o 26 osób, w roku 2018 nastąpił wzrost o 22, w

roku 2019 spadek o 11 osób. Analizując dane dotyczące małych dzieci wynika, iż liczba małych dzieci ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 wynosi 290 osób.

Analizując dane dotyczące sprawców przemocy stwierdza się, że w roku 2016 liczba sprawców wynosiła 109 osób w 11 kobiet, 96 mężczyzn i 2 małych dzieci. Z analizy danych i wykresu wynika, iż sprawcami przemocy w rodzinie głównie są mężczyźni. Ponadto od roku 2016 do 2018 widoczny jest spadek liczby sprawców przemocy w rodzinie, natomiast w roku 2019 widoczny jest wzrost liczby sprawców przemocy w rodzinie.

Wykres nr 7. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2016-2019.

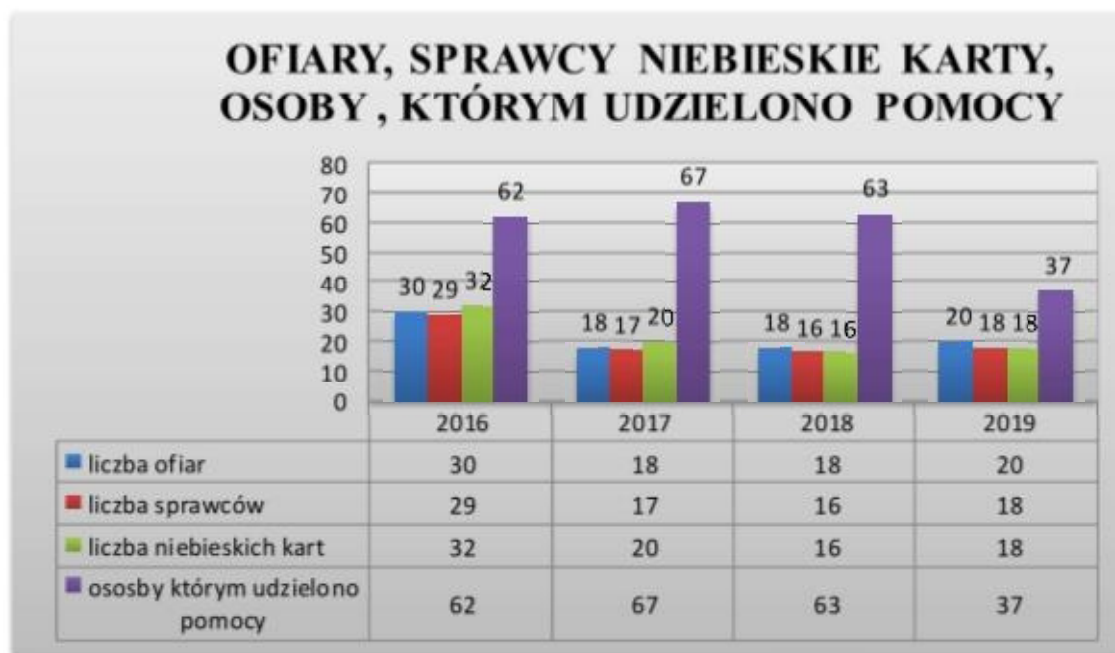
Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Kraj.

Z w/w danych wynika, iż głównie mężczyźni są sprawcami przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 liczba sprawców przemocy w rodzinie wynosi 392 w tym mężczyźni to 337 osób, kobiety 45 osób oraz małe dzieci 10 osób.

Analizując powyższe dane należy zwrócić szczególną uwagę na udział sprawców przemocy w rodzinie w programach korekcyjno – edukacyjnych w celu zweryfikowania ich postaw i przekonań

DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE PRZEMOCY W POWIECIE STRZELECKO – DREZDENECKIM – PODZIAŁ NA GMINY.

Wykres nr 8. Liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2016 -2019 na terenie gminy Drezdenko.

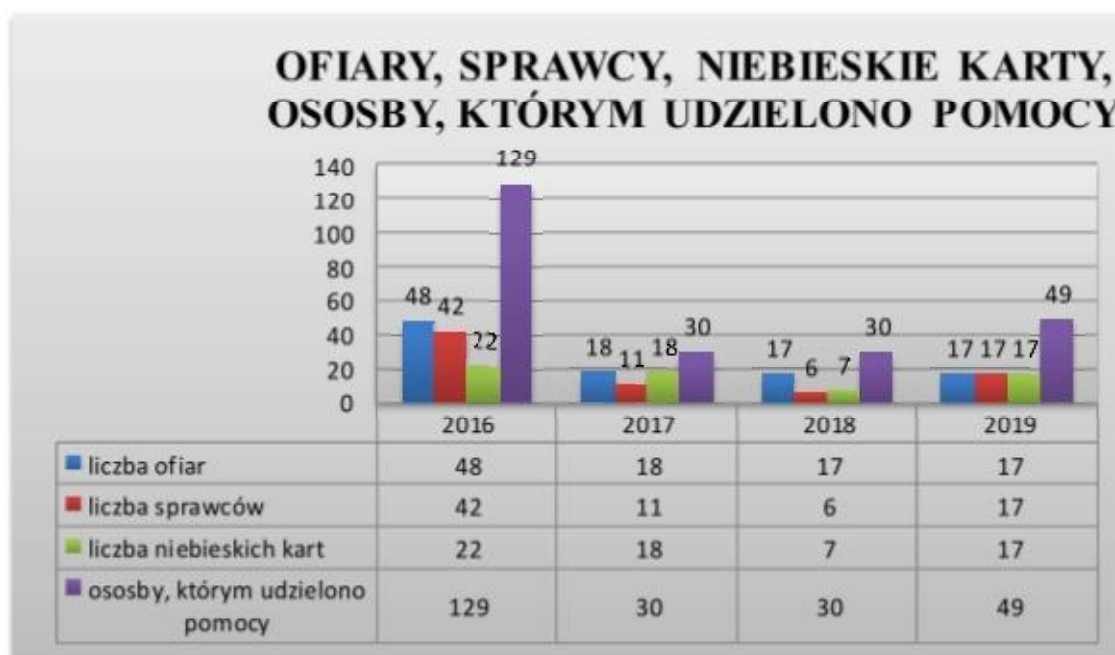

Źródło: Dane uzyskane z zespołu interdyscyplinarnego z OPS w Drezdenku.

Na podstawie analizy uzyskanych danych zawartych na wykresie nr 8, informuje się, że na terenie gminy Drezdenko w roku 2016 liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy była na wyższym poziomie w stosunku do późniejszych lat, od roku 2017 widoczna jest tendencja spadkowa. Obserwuje się, że w latach 2017,2018 spadła liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy i liczba założonych niebieskich kart. Natomiast w roku 2019 zauważalny jest nieznaczny wzrost liczby ofiar, sprawców i założonych niebieskich kart. Z analizy wykresu można zauważyć, iż w latach 2017,2018,2019 liczba ofiar, sprawców i niebieskich kart kształtuje się na podobnym poziomie. W latach 2018,2019 widoczna jest większa liczba ofiar przemocy w stosunku do liczby sprawców przemocy i założonych niebieskich kart. W latach 2016-2019 udzielono pomocy 229 osobom w związku z przemocą domową. W roku 2017 pomocy uzyskało najwięcej osób w porównaniu dla lat 2016,2018,2019.

Dane liczbowe ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin, którym udzielono pomocy oraz liczba założonych Niebieskich Kart na terenie gminy Zwierzyn na przełomie lat 2016-2019 przedstawia wykres nr 9.

Wykres nr 9. Liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2016 -2019 na terenie gminy Zwierzyn

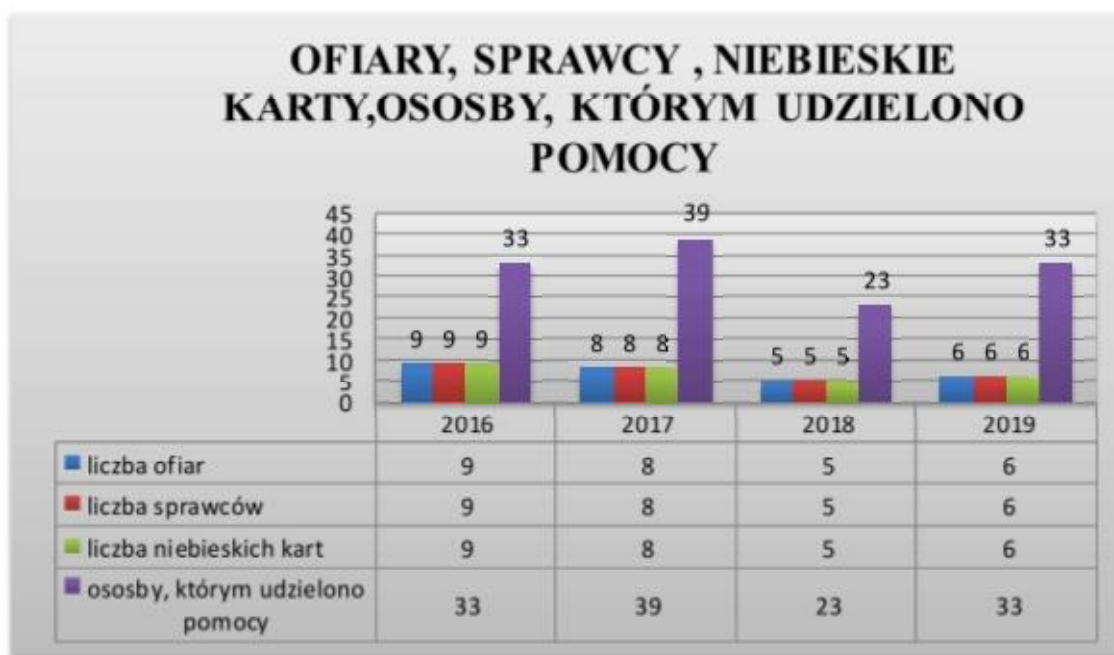
Źródło: Dane uzyskane z zespołu interdyscyplinarnego z GOPS w Zwierzynie

Z powyższego wykresu wynika iż w roku 2016 liczba, ofiar, sprawców oraz założonych niebieskich kart jest wysoka w stosunku do lat 2017, 2019. Na podstawie analizy uzyskanych danych stwierdza się, że w roku 2018 założono najmniej niebieskich kart w stosunku do lat poprzednich. W okresie od 2017 do 2019 roku liczba ofiar kształtuje się na podobnym poziomie. W roku 2019 liczba ofiar, sprawców i założonych niebieskich kart kształtuje się na takim samym poziomie. W wykresie można zauważyć, iż od roku 2017 wzrasta liczba sprawców przemocy w rodzinie. Z wykresu wynika iż od roku 2016r. znacznie spadała liczba ofiar sprawców oraz założonych niebieskich kart na terenie gminy Zwierzyn. W latach 2016-2019 -238 osób uzyskało pomoc w związku z przemocą w rodzinie, w roku 2016 widoczna jest największa liczba osób, którym udzielono pomocy.

Na podstawie analizy danych z gminy Drezdenko i gminy Zwierzyn wynika, iż w roku 2016 było największe nasilenie zjawiska przemocy w rodzinie.

Dane liczbowe ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin, którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na terenie gminy Stare Kurowo na przełomie lat 2016-2019 przedstawia wykres nr 10.

Wykres nr 10. Liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2016 -2019 na terenie gminy Stare Kurowo

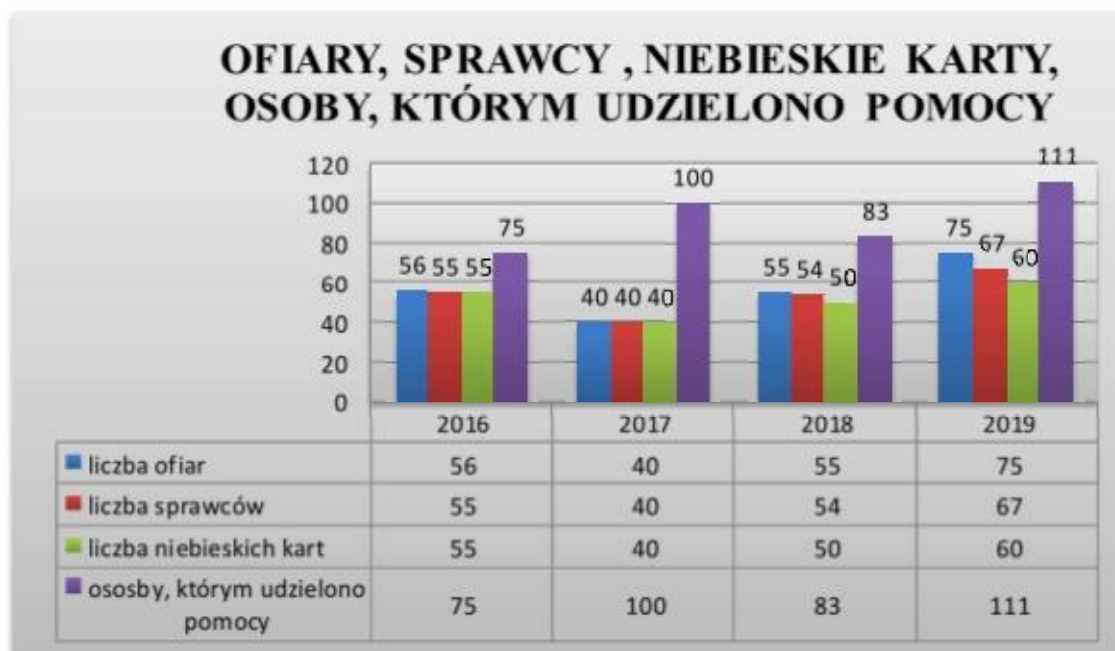
Źródło: Dane uzyskane z zespołu interdyscyplinarnego z OPS w Starym Kurowie.

Powyższe dane skłaniają do stwierdzenia, że na terenie gminy Stare Kurowo w latach 2017-2018 wzrosła liczba ofiar przemocy w porównaniu do roku 2016. W roku 2019 nastąpił nieznaczny wzrost liczby, ofiar, sprawców oraz założonych niebieskich kart. Natomiast liczba osób, którym udzielono pomocy najwyższa jest w roku 2017, najniższa jest w roku 2018.

Dane przedstawione na wykresie nr 7 ukazują, że na terenie gminy Stare Kurowo od roku 2016 do roku do roku 2018 następuje tendencja spadkowa, natomiast w roku 2019 nieznacznie wzrasta.

Dane liczbowe ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin, którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na terenie gminy Strzelec Krajeńskich na przełomie lat 2016-2019 przedstawia wykres nr 11.

Wykres nr 11. Liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2016 -2019 na terenie gminy Strzelec Krajeńskich.

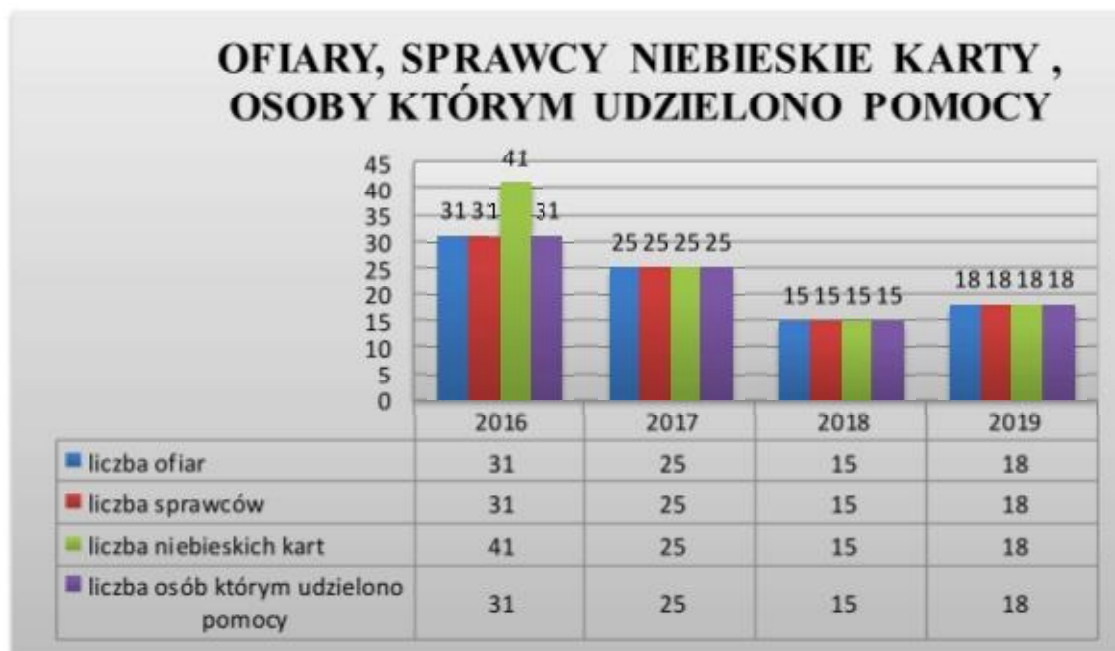
Źródło: Dane uzyskane z zespołu interdyscyplinarnego z M-GOPS w Strzelcach Krajeńskich

Dane przedstawione na wykresie nr 8 ukazują, że na terenie gminy Strzelce Krajeńskie od roku 2017 następuje nasilenie zjawiska przemocy w rodzinie. Porównując lata 2016 i 2017, można zauważyć spadek liczby ofiar, sprawców oraz założonych niebieskich kart, natomiast od roku 2018 nastąpiła tendencja wzrostowa. W roku 2019 widoczna jest największa liczba ofiar przemocy w rodzinie oraz liczba osób, którym udzielono pomocy. W roku 2017 liczba sprawców przemocy, ofiar oraz liczba założonych niebieskich kart jest na takim samym poziomie. Natomiast liczba osób, którym udzielono pomocy jest najwyższa w roku 2019, natomiast w roku 2016 liczba osób, którym udzielono pomocy jest najniższa.

Porównując gminę Drezdenko oraz Zwierzyn z gminą Strzelce kraj. można zauważyć, iż w gminach Drezdenko oraz Zwierzyn było największe nasilenie zjawiska przemocy w rodzinie, natomiast w Strzelcach Kraj. największe nasilenie następuje w roku 2019.

Dane liczbowe ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin, którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na terenie gminy Dobreńskie na przełomie lat 2016-2019 przedstawia wykres nr 12.

Wykres nr 12. Liczba ofiar przemocy, sprawców przemocy, rodzin którym udzielono pomocy oraz liczba założonych „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2016 -2019 na terenie gminy Dobiegniew.

Źródło: Dane uzyskane z zespołu interdyscyplinarnego z OPS w Dobiegniewie

Powyższe dane skłaniają do stwierdzenia, że na terenie gminy Dobiegniew znacznie wzrosło zjawisko przemocy szczególnie w roku 2016r. Od roku 2017 do 2018 następuje spadek , natomiast w roku 2019 nieznaczny wzrost liczby ofiar, sprawców oraz założonych niebieskich kart. W roku 2016 założono najwięcej niebieskich kart. Liczba osób, którym udzielono pomocy jest najwyższa w roku 2016. W roku 2016 założono w Gminie Dobiegniew najwięcej niebieskich kart. Natomiast analizując dane dotyczące osób, którym udzielono pomocy wynika, iż roku 2016 najwięcej osób uzyskało pomoc z powodu przemocy w rodzinie.

Na podstawie danych zebranych z poszczególnych gmin stwierdza się, że zjawisko przemocy na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego w roku 2019 we wszystkich gminach wzrasta. W czterech gminach z terenu powiatu tj. Drezdenko, Stare Kurowo, Dobiegniew i Zwierzyn nasilenie zjawiska przemocy było w roku 2016, natomiast w Gminie Strzelce Kraj. jest to rok 2019

W związku z powyższym za celowe wydaje się przygotowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla powiatu strzelecko-drezdeneckiego.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny Programu: Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu strzelecko - drezdeneckiego.

Cel:	1.Podniesienie świadomości społeczeństwa dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie.
Działania:	<ul style="list-style-type: none">-Organizowanie kampanii promujących życie rodzinne bez przemocy, prawidłowe zachowania i postawy.-Edukowanie lokalnego społeczeństwa w zakresie zwiększenia wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie.-Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i umiejętności opanowania emocji oraz reagowania na przemoc.- Umieszczenie informacji o możliwości uzyskania wsparcia dla ofiar oraz sprawców przemocy na stronie PCPR.
Realizatorzy:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku, Ośrodki Pomocy Społecznej , Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły.
Cel:	2.Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
Działania:	<ul style="list-style-type: none">-Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego dla osób dotkniętych przemocą.-Wsparcie ofiar przemocy rodzinie oraz wskazanie możliwości terapii dla ofiar przemocy.-Ewidencjonowanie instytucji wspierających ofiary przemocy.
Realizatorzy:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku, Ośrodki Pomocy Społecznej , Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły.
Cel:	3.Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
Działania:	<ul style="list-style-type: none">-Prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.-Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej.
Cel:	-Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
Działania:	-Organizowanie szkoleń, spotkań , warsztatów dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Realizatorzy:	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dreźnie, Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są głównie osoby będące ofiarami przemocy w rodzinie. Jednak edukować należy całe społeczeństwo, w którym istnieją także sprawcy przemocy oraz osoby odpowiedzialne za udzielanie pomocy i wsparcia ofiarom.

W związku z tym wyodrębniono następujące płaszczyzny działań:

1. **Profilaktyka i edukacja społeczna** - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie** – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie** – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każdy z powyższych obszarów działań jest realizowany przy współpracy odpowiednich organów administracji rządowej i samorządowej z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005r. art. 9

VII. FORMY POMOCY - ZADANIA

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Formy pomocy na terenie powiatu:

1. **Poradnictwo specjalistyczne** - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - poradnictwo rodzinne, prawne, psychologiczne oraz pedagogiczne. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.
2. **Programy korekcyjno-edukacyjne** dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. **Zespoły interdyscyplinarne** – diagnozowanie problemu przemocy, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.
4. **Policja** – podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty”.
5. **Ośrodki zdrowia** – edukacja społeczna, profilaktyka. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.
6. **Ośrodki pomocy społecznej** – udzielanie pomocy ofiarom, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.
7. **Poradnie psychologiczno – pedagogiczne** – wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, udzielenie informacji na temat możliwych działań w zakresie zjawiska przemocy, kierowanie do odpowiednich instytucji, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY I EWALUACJA

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym przemocą poprzez:

1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie.
2. Szersze spektrum działań instytucji administracji rządowej i samorządowej.
3. Podniesienie kompetencji pracowników organizacji rządowej i samorządowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Prowadzenie terapii z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.
5. Ograniczenie skutków przemocy w rodzinie.
6. Wypracowanie modelu efektywnej współpracy służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.

Ewaluacja niniejszego programu nastąpi poprzez weryfikację:

1. Liczby założonych „Niebieskich Kart”.
2. Liczby osób dotkniętych przemocą.
3. Liczby osób poszkodowanych i objętych terapią.
4. Liczby sprawców przemocy objętych działaniami korekcyjno – edukacyjnymi.
5. Liczby przeprowadzonych kampanii i konferencji dotyczących przemocy.
6. Liczby szkoleń i przeszkolonych osób mających pomagać ofiarom przemocy.
7. Liczby zespołów interdyscyplinarnych.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Działania zawarte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowane będą ze środków budżetu państwa, powiatu, samorządów miast i gmin Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego oraz ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł (konkursy).

Uzasadnienie

Zgodnie z art.6 ust.3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W związku z kończącym swoją ważność aktualnym dokumentem w grudniu 2020 roku niezbędne jest uchwalenie nowego programu.